

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29, p. 17-50

DOI Number: <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12716>
ISSN: 1308-2140, ANKARA-TURKEY

Article Info/Makale Bilgisi

Referees/Hakemler: Doç. Dr. Hasan Tahsin SÜMBÜLLÜ –
Doç. Dr. Ahmet Selim DOĞAN - Yrd. Doç. Dr. Mustafa KABATAŞ –
Yrd. Doç. Metin BUZDUĞU

This article was checked by iThenticate.

YENİLENEN 5. SINIF MÜZİK DERSİ KİTABINDAKİ ŞARKILARIN, ÇOCUKLARIN GELİŞİM DÜZEYİNE UYGUNLUĞUNUN İNCELENMESİ

Sıtkı AKARSU*

ÖZET

Eğitim sürecinde kullanılan ders kitaplarının her yönü ile amaçlara ve hedef kitlenin gelişim düzeyine uygun olması gerekmektedir. Bütün disiplinlerde olduğu gibi müzik dersinde de ders kitaplarında yer alan bütün etkinliklerin ve belirlenmiş olan şarkıların, gelişim düzeyi dikkate alınarak hazırlanması öğretim ve öğrenme süreci için önemlidir.

Yapılan bu çalışmada, 2017 yılında yenilenen müzik öğretim programı neticesinde değiştirilen 5. sınıf müzik dersi kitabında yer alan etkinlik şarkılarının öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğu ve sözlerinde vurgulanan mesajların içeriği belirlenmeye çalışılmıştır. 5. sınıf müzik dersi kitabında bulunan şarkıların ses aralığı, melodi özellikleri, dil gelişimi, bilişsel/kavramsal gelişim ve duyuşsal gelişim ile söz içerikleri tespit edilmeye çalışılmıştır.

Çalışmada doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu tarafından hazırlanan ve 2017-2018 öğretim yılında bütün ortaokullarda okutulması zorunlu olan 5. sınıf müzik dersi kitabındaki 16 adet etkinlik şarkısı notaları, sözleri ile birlikte çıkarılarak, hazırlanan tema tabloları dâhilinde özellikleri belirlenmiş ve gelişim düzeyine uygunluğu incelenmeye çalışılmıştır. 1 adet şarkının notası kitapta olmadığı için 16 adet şarkı incelenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmış, veriler o şekilde değerlendirilmiştir.

Çalışma sonucunda toplamda 16 adet eserin 10 tanesinin Türk müziği eserleri içerisinde seçildiği ve 4 adet şarkıda da bazı prosodi hatalarının olduğu belirlenmiştir. Eserlerin ritim duygusunun geliştirilmesi açısından yeterli olduğu tespit edilmiştir. 5 adet şarkının, çocukların ses aralığını aşan bir yapıda olduğu görülmüş, eserlerde Fa(2) ve Sol(2) notalarının kullanıldığı tespit edilmiştir. Şarkıların sözlerinde genel olarak dostluk, sevgi, birlik, barış, vatan sevgisi, kahramanlık, çalışmak, acı, keder, Atatürk sevgisi, öğretmen konuları işlenmiştir.

---

* Yrd. Doç. Dr., Kastamonu Üniversitesi. El-mek: sitkiakarsu2003@hotmail.com

Ayrıca Türkü formunda yazılmış olan eserlerde sib² perdesinin parça içerisinde natürel işareti ile değiştirildiği belirlenmiştir.

Anahtar Kelime: Müzik Dersi, Gelişim Düzeyi, Şarkılar, Ortaokul, 5. Sınıf.

INVESTIGATION APPLICABILITY TO DEVELOPMENT LEVEL OF CHILDREN OF CHILDREN IN RENEWED BOOK MUSIC LESSON 5TH GRADE

ABSTRACT

Textbooks used in the training process is required is appropriate to the level of development and to purposes in all directions of target group. As in all disciplines needs to be prepared considering the level of development of all activities and specified songs in the textbooks in music class.

In this work tried to be determined the contents of messages emphasized in the words and compliance with developmental levels of students, of event songs in book music lesson5th grade changed music teaching program renewed in 2017. It was studied to detect promise content with affective development, language development, cognitive / conceptual development and voice range, melody properties of songs music lesson 5th grade.

In the study method is used document review descriptive content analysis. The notes were removed with their lyrics16 event songs5th grade music course book that compulsory in all middle schools prepared and in the 2017-2018 school year by the Council of Education and Morality, Ministry of Education and has been tried to be examined specified and the level of development within the prepared theme tables.

16 songs was investigated for not in the book the note of a song. In the analysis of the obtained data was evaluated using content analysis. End of study has been identified selected from Turkish music of 10 from 16 works in total, prosody is not a fault in 4 songs but 10 songs low number, in 2 pieces highly prosodic fault. The works is enough in terms of the development of rhythm sensation. 5 songs is a structure that exceeds children's voice range and it has been identified the notes are used F² and G² in works. In the words of the songs generally have been processed heroism, work, pain, grief, Atatürk's love, teacher love, unity, peace, homeland love, friendship. Also it has been changed Bb²(segah) note with a natural B sign in track in works written in traditional songs(türkü) form.

STRUCTURED ABSTRACT

Introduction

The educational process that shaped human life form the whole of learning activities compulsory making society an individual decorating with the necessary behavior by deciding how it should be individuals. The

---

Turkish Studies

person who started to grow up in the womb have started learning experiences in parallel with the growth. No longer creates new action diagrams to herself like many other places personal, emotional, physical and with learning the man who sustained his development by winning new behaviors at every moment and in your life.

Evolution starts from the prenatal period of and is a process that lasts until the end human life, therefore it causes to appear many methods, theories and different views along express a large time frame. Many scientists engaged in studies upon development are concentrated more on explanation developmental changes. Of course it describes the nature of development this work area fundamentalist in itself. When the nature of development is examined have become terminology words like growth, maturation, readiness, critical period, learning, repetition owned to this area(Külahoğlu, 2003: 29).

On human development role decisive inheritance and environment. The result of research showed is not the only element active inheritance and environment. Researchers mentioned is a very important effect on development both the heritage and the environment but scientists declared different opinions more dominant which of these(Külahoğlu, 2003: 29).

Human behaviours identified as a result make bodily in relation to growth and development. Of course this spiritual structure with these behaviors inseparable unimaginable from the body(Binbaşıoğlu, 1975: 42). As a result of physical and mental learning shaped behaviors directs the human in many more vital areas such as where he / she wants to be, occupation, personality traits in him life. Among these areas has artistic important activities serving to their affective gains of him.

Every field of art is precious for the individual. Music is a discipline serving affective goals like other art spaces too. It is expanding the point of view of the people shaping feelings, thoughts and feelings. Music education has many benefits. These is specific acquisitions in cognitive, emotional and motoric domains depending on the activities in the course. Events prepared for use during training is beneficial to developmental dimensions. Of course while they are preparing are considered level of development and individual differences the individual. The activities carried out in music lessons should take into account individual differences beside the level of development in performing goals and achievements belonging to the program.

There are also activities sound training and sound development of the individual as if it were gains appealing to many areas of development in the curriculum music lesson. There are songs hosting features of music culture national and international among these activities are prepared for voice training.

Individuals' voice development biologically shaped by age ranges. Before are singular girls and boys voice and they inexpressible neither alto, nor tenor nor soprano. Everything will sit until 8 years old. The only is voice and vocal cords thing will improve. 9 years old is soprano feature voice all children's. Your voice can use within the boundaries at the time of spouse to adults. In adolescence return and changes suddenly sound.

Turkish Studies

Everything differ suddenly. The sound change in addition body structure, breath, feelings too. At one year turns into male and female voice. The voice thickens full octave in men half octave in the girls. The reason of this is completed layers grow laryngeal cartilaginous muscles and of voice cords with the effect of testosterone, estrogen. Along with that is seen increase at breastfeeding from the lung(Kocak, 2017: 3). Song teaching in teaching music needs to be prepared as appropriate of songs in source books to the level of development of targeted the students in all directions

Purpose of Research

In this work tried to be determined the contents of messages emphasized in the words and compliance with developmental levels of students, of event songs in book music lesson5th grade changed music teaching program renewed in 2017.

Method

Research Design

In the study method is used document review descriptive content analysis.

Universe and Sampling

The universe of this research form.must have songs in textbooks taught in music teaching in the 5th grade middle schools in Turkey. The sample is of the research 16 songs taken from a music course book at the 5th grade level in 2017-2018 academic year.

Findings

In this study has been identified be appropriate to the level of development of grade 5 students in terms of suitability of sound range the 16 songs examined. But 5 songs has been identified exceeds of sound range of children. As a result was not found prosodic fault4 songs 5th grade songs in music class but it has prosodic fault highly at 2 of them, small amount at 10 songs.

Results and Discussion

16 songs was investigated for not in the book the note of a song. In the analysis of the obtained data was evaluated using content analysis. End of study has been identified selected from Turkish music of 10 from 16 works in total, prosody is not a fault in 4 songs but 10 songs low number, in 2 pieces highly prosodic fault. The works is enough in terms of the development of rhythm sensation. 5 songs is a structure that exceeds children's voice range and it has been identified the notes are used F(2) and G(2) in works. In the words of the songs generally have been processed heroism, work, pain, grief, Atatürk's love, teacher love, unity, peace, homeland love, friendship. Also it has been changed Bb²(segah) note with a natural B sign in track in works written in traditional songs(türkü) form.

Keywords: Music Lesson, Development Level, Songs, Middle School, 5th Grade.

Giriş

İnsan yaşamını şekillendiren eğitim süreci, bireylerin nasıl olması gerektiğine karar vererek gerekli davranışlar ile donatıp toplumun bir ferdi haline getiren zorunlu ve istendik öğrenme aktivitelerinin tamamıdır. Anne karnında büyümeye başlayan insan, büyümesine paralel olarak öğrenme yaşantılarını da başlatmış olur. Artık hayatının her anında ve alanında yeni davranışları kazanarak gelişimini sürdüren insan, öğrenmeleri ile birlikte kişisel, duygusal, fiziksel ve bunun gibi birçok alanda kendisine yeni eylem şemaları oluşturur.

Doğum öncesi dönemden başlayarak insan yaşamının sonuna kadar süren bir süreç olarak tanımlanan gelişim geniş bir zaman dilimini işgal etmesi nedeni ile beraberinde birçok yöntem, kuram ve farklı görüşlerin de ortaya çıkmasına neden olmuştur. Gelişim üzerine çalışmalar yapan birçok bilim insanı daha çok gelişimsel değişimleri açıklama üzerine yoğunlaşmışlardır. Tabiki kendi içerisinde temel kuramlarını da oluşturan bu çalışma alanı, gelişimin doğasını anlatmaktadır. Gelişim doğası incelenirken bu sahaya ait olan büyüme, olgunlaşma, hazır oluş, kritik dönem, öğrenme, tekrar gibi kelimeler terminolojisini oluşturur hale gelmiştir(Külahoğlu, 2003: 29).

İnsan gelişimi üzerinde kalıtım ve çevre belirleyici bir rol oynamaktadır. Araştırmalar neticesinde kalıtım ve çevrenin etkin olan tek unsur olmadığını göstermiştir. Araştırmacılar hem kalıtımın hem de çevrenin gelişim üzerinde oldukça önemli bir etkisi olduğunu belirtmiş ama bilim insanları bunların hangisinin daha baskın olduğu hususunda farklı görüşler beyan etmişlerdir(Külahoğlu, 2003: 29).

Eğitim durumunu belirli bir ortamda, belirli kişilerin yine belirli kişilere bir takım şeyler öğretmesi olarak tasvir edebiliriz. Bu kurguda önemli olan değişken, öğrenendir. Çünkü eğitilecek olan odur. Birey her durumda gelişimin belirli bir noktasında bulunur. Nedeni ise her birey yaşadığı zaman dilimi içerisinde sürekli gelişme ve değişme göstermektedir. Bu eğitim durumu içerisindeki faaliyetlerin en kısa zamanda en etkin performansı gösterebilmesi için kişinin içerisinde bulunduğu gelişim ve değişim aşaması ile bunlara ait özellikleri bilmesi gerekir. Burada öğrenen iki açıdan incelenebilir. İlki kendisinin içerisinde bulunduğu gelişim dönemi ve bu dönemin sahip olduğu özelliklerdir. Diğer ise bireyin diğer öğrenenlerden farklı ve benzer özelliklerini ifade etmektedir(Bacanlı, 2005: 40).

Gelişim kavramı genel olarak olgunlaşma kavramı ile karıştırılmaktadır. Bu iki kavramı birbirinden ayırt etmek gerekmektedir. Olgunlaşma doğuş itibari ile gelen, herhangi bir çaba gerektirmeyen bir potansiyel olmasına karşın, gelişim kişinin geçirdiği değişiklikleri ifade eder. Biraz daha yönlendirilebilir tarafı vardır. Fakat gelişim bu bakımdan büyüme ile de karıştırılmamalıdır. Büyümede fiziksel özellikler varken gelişimde bunun yanı sıra psikolojik özellikleri de kapsayan bir süreç vardır. Şöyle ifade edilebilir: Kişinin vücudu büyür, zihni gelişir. Yani gelişim özetle büyüme, olgunlaşma ve öğrenmenin sonucunda ortaya çıkar(Bacanlı, 2005: 41).

İnsan davranışları büyüme ve gelişim ile ilgili olarak bedensel yapının bir sonucu olarak tanımlanır. Davranışlarla örülü bu ruhsal yapı tabiki bedenden ayrı düşünülemez(Binbaşoğlu, 1975: 42). Bedensel ve ruhsal öğrenmelerin sonucunda şekillenen davranışlar insanı hayatı içerisinde olmak istediği yere, mesleğe, kişilik özelliklerine ve bunun gibi daha birçok yaşamsal alana yönlendirmektedir. Bu alanlar arasında önemli olan ve kişinin daha çok duyuşsal kazanımlarına hizmet eden sanatsal faaliyetler vardır.

Sanatın her sahası birey için kıymetlidir. Müzik de diğer sanat alanları gibi duyuşsal hedeflere hizmet eden bir disiplindir. Kişinin duygu, düşünce ve his dünyasını şekillendirerek bu anlamda bakış açısının da yelpazesini genişletmektedir. Müzik eğitiminin birçok faydası vardır. Bunlar, ders içerisindeki etkinliklere bağlı olarak bilişsel, duyuşsal ve devinimsel alanlarda belirli

kazanımlardır. Eğitim sürecinde kullanılmak üzere hazırlanan etkinlikler, ilgili gelişimsel boyutlara katkı sağlamaktadır. Elbette bunlar hazırlanırken bireyin gelişim düzeyi ve bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulur. Müzik derslerinde de yapılan etkinliklerin, programa ait olan hedefleri ve kazanımları gerçekleştirilmede gelişim düzeyinin yanında bireysel farklılıkları da gözetmesi gerekir.

İnsan bu dünyada yaşamına başlamadan önce, müzikte kullanacağı malzeme olan “ses” milyonlarca yıl önce vardı ve hazırды(Selanik, 1996: 2). İnsanlar, milyon yıllar öncesinden gelen bu sesleri zaman içerisinde keşfederek sistematik bir yapıya kazandırmaya çalışmışlardı. Günümüzde kullanılan sesler geçmişten bugüne kadar ulaşmasında farklı şekillerde gösterilmiş olsa da hep aynı duyguları ifade etmişlerdir.

Müzikte sesleri ifade eden notaları, besteciler kullanırken aslında kendi duygu ve düşüncelerini sabitleştirmek adına onları kod şeklinde kullanmaktadırlar(Günay ve Özdemir, 2012: 13). Notalar belirli frekansları ifade etmenin yanında her çizimi içerisinde bir duyguyu, düşünceyi ve hissi göstererek hedef kitleye ulaştırır. İnsan hayatı boyunca hemen hemen her alanda ve ortamda beraber yaşadığı müzik sanatının ana öğeleri olan notaları, sözleri ve ritmi ile hayatın akışı içerisinde önemli bir rolü vardır ve hayatı yönlendirebilecek güce sahiptir(Nacakçı ve Kurtuldu, 2011:1). Müziğin böyle bir potansiyeli olduğu için de eğitim kurumlarında bireylere kazandırılacak olan davranışların sağlanmasında araç olarak kullanılmaktadır.

Müzik dersindeki etkinlikler kullanılırken çocuğun düzeyi ve bunun yanında psikolojik gelişimi de önemsenmelidir. 11-12 yaş düzeyindeki çocuklar ergenlik döneminde oldukları için daha yoğun sorunlarla karşılaşabilmektedir. Çocukların fiziksel görünümdeki yoğun değişimler ile birlikte değişen bedensel özellikleri konusunda bazı rahatsızlıklar hissetmelerine neden olabilir. Bunlar arasında el ve ayakların büyümesi, akne, sesteki değişimler gibi tüm fiziksel değişimler genç ergenler için çok utandırıcı olabilir(Tepe, 2015: 1). Bu gelişme evresini oluşturan ergenlik döneminde, anne ve babaların dikkatli olması gerekir. Tabiki çevreye de büyük görevler düşmektedir. Bunun gelişimin bir gereği, geçici bir bunalım dönemi olduğunu vurgulayarak destek olunmalıdır(Doğan, 2007: 182). Ses değişiminin de bu dönemde olması nedeni ile müzik derslerinde şarkı öğretimi etnikliklerine dikkat etmek gerekir. Çünkü ilköğretim müzik eğitiminde çocuğa/öğrenciye müziksel beğeni kazandırmada en önemli araç çocuk şarkılarıdır(Satır, 2008: 32).

Eğitim kurumlarının birinci ve ikinci kademe müzik öğretim programları, bazen müziğin önemli bir etkinlik aracı olan şarkıların kıymetini azaltmış olsalar da şarkılar müzik derslerinde her zaman yer almayı başarmıştır. Çünkü müzik ve özellikle de şarkı / türkü, toplumların yaşamları içerisinde gelen bir üründür ve müzik kültürünü oluşturan ana malzemedir(Yıldız, 2005: 74). Çocuk şarkılarında, ezgi yapısının özellikle şarkı öğretiminin kulaktan yapıldığı ilköğretimin birinci evresinde, soru-cevap eksenli olmasına dikkat edilmelidir. Şarkılarda birbirini yineleyen ezgiler ve tonal bir bütünlük içinde olacak şekilde birbirini tamamlayan motif ve cümlelerden oluşturulması da yine çocuk gelişimi açısından önemlidir. Bunun yanında şarkıların ezgisel seyri içinde öğrencilerin ses gelişim düzeyini zorlayabilecek hızlı-ani inisi ve çıkıcı aralık yapılarının kullanılmamasına dikkat edilmelidir(Satır, 2011: 2).

Çocuğun müzik eğitim süreci içerisindeki müziksel gelişimi çok boyutluluk göstermektedir. Bu boyutlar içerisinde müziksel devinme, müziksel işitme, müziksel söyleme, müziksel çalma, bu etkinliklerde bedenini bir çalgı gibi kullanabilme ve müziksel beğeni gibi unsurlar bulunur. Etkinlikler sayesinde meydana gelen bu alanlardaki değişim müziksel zekâ, müziksel yetenek ve müziksel edim-eylem boyutlarının koordineli çalışıp kazanımların gerçekleşmesini sağlamaktadır(Uçan, Yıldız ve Bayraktar, 1999: 4).

Müzik dersi öğretim programında birçok gelişim alanına hitap eden kazanımlar olduğu gibi bireyin ses eğitimi ve ses gelişimini sağlayan etkinlikler de vardır. Ses eğitimine yönelik olarak

hazırlanmış olan bu etkinlikler içerisinde ulusal ve uluslararası müzik kültürünün özelliklerini barındıran şarkılar mevcuttur.

Coşkuner (1957: 96) müzik eğitimi ile ilgili ilk çalışmaları arasında müzik dersinde şarkı etkinlikleri hakkında “*Şarkı öğretiminin temel amacını, çocuğun sesini, kulağını ve zevkini eğiterek ona sesi ile nota okutabilmek, keyif ile şarkı söyletmek (teganni etmek) maharetini kazandırabilmektir*” ifadesini kullanmıştır. Yıldız (2002: 20) ise şarkı eğitiminin amacını çocuğun sesini doğru kullanabilmesi olarak açıklamıştır. Fakat Yıldız yapmış olduğu çalışmada çocukların seslerinin eğitimini sağlayacak olan öğretmenlerin ses eğitimi için, insanın ses çıkaran öğelerini, sesin özelliklerini, ses türlerini solunma tekniğini, ses eğitimi vereceği öğrencilerin ses alanını genişletmeyi, ses rengini ve gürülüğünü nasıl geliştirebileceğini eklemiştir.

Bireylerin ses gelişimi yaş aralıklarına göre biyolojik olarak şekillenir. Önceleri kız ve erkek sesi ‘tek tiptir’ ne alto, ne tenor, ne soprano olarak ifade edilemez. 8 yaşına kadar her şey oturur. Artık gelişecek tek şey sestir, ses telleridir. 9 yaşında tüm çocukların sesi soprano özelliği gösterir. Erişkinlere eş olacak derecede sesini sınırları dâhilinde kullanabilir. Ergenlikte ses aniden dönüşür ve değişir. Her şey birden farklılaşır. Vücut yapısı, nefesi, duyguları ve buna ilaveten sesi de değişime uğrar. 1 yıl içinde erkek ve kadın sesi haline dönüşür. Erkekte tam, kızlar da ise yarım oktav daha kalınlaşır. Bunun sebebi testosteron, östrojenin etkisi ile gırtlak kıkırdakları, kasları ses telleri büyür, tabakalar tamamlanır. Bununla birlikte akciğerden gelen nefeste de artış görülür (Koçak, 2017: 3).

Öğrencilerin müzik derslerinde ses eğitim sürecini başarılı geçirebilmesi için öncelikle şarkı söylemeyi sevmesi gerekir. Bu sayede kendine güvenini sağlamış ve sesinin güzel olduğuna da inanmış olacaktır. Etkinlikleri gerçekleştirirken eğitmen, çocuğun sesini yumuşak kullanmasını, zorlamamasını, rahatlık verecek şekilde doğal olmasını ve vücut duruşunun doğru pozisyonunu sağlaması gerekmektedir. Yüz kaslarındaki gerilmelerin sesi olumsuz etkilediğinden haberdar etmelidir. Yine öğrencileri güzel ve doğru şekilde şarkı söylemek için fiziksel durumun yanında psikolojik olarak da rahat olması hususunda bilgilendirmelidir (Yıldız, 2002: 20).

Müzik öğretiminde şarkı öğretiminin ve buna bağlı olarak ses eğitiminin istenilen düzeyde gerçekleşebilmesi için hazırlanan kaynak kitaplardaki şarkıların hedef kitlenin yani ait olduğu kademedeki öğrencilerin her yönü ile gelişim düzeyine uygun olarak hazırlanması gerekmektedir.

Araştırmanın Amacı

Yapılan bu çalışmanın amacı, 2017-2018 Eğitim-Öğretim döneminde değiştirilen ortaokul 5. sınıf müzik dersi kitabında yer alan etkinlik şarkılarının, sahip olması gereken özellikler bakımından öğrencilerin gelişim düzeyine uygunluğunu belirleyebilmektir.

Yöntem

Araştırmanın Modeli

Yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesinde toplanan kaynaklar amaca yönelik olarak incelenir. Bu tür çalışmalarda daha çok evreni temsil yeteneğine sahip olan belirli bir örneklem gurubu alınarak, bu örneklem gurubu üzerinde çalışıldıktan sonra elde edilen sonuçlar evrene genellenir (Köse, 2013: 112).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, Türkiye’deki ortaokullarının 5. sınıflarında, müzik öğretiminde okutulan ders kitaplarındaki şarkılar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini de 2017-2018

eğitim- öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı'na okutulması uygun görülen, 5. sınıf düzeyindeki müzik ders kitabından alınan 16 adet şarkı oluşturmaktadır.

Verilerin toplanması

Çalışmanın bu aşamasında ortaokul 5. sınıf müzik ders kitabındaki 16 adet şarkı, notaları ile birlikte çıkarılmıştır. Doküman incelemesi neticesinde elde edilen bu şarkıların öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğunun belirlenmesinde, müziksel gelişim, dil gelişimi, bilişsel/kavramsal gelişim ve duyuşsal gelişim aşamaları gibi unsurlar temel ölçütler olarak alınmıştır.

Verilerin analizi

Şarkılar incelenirken ezgisel ve sözsel olarak sahip olduğu özellikler tema tabloları dâhilinde çıkarılmıştır. Tema tablolarında şarkıların ses aralığı, ezgi yapısı, ritmik yapısı, form-biçim yapısı, prozodi (söz-müzik uyumu) yapıları ve söz içeriği başlıkları ile veriler çıkarılmıştır. Daha sonra incelenen şarkıların belirlenmiş olan müziksel özellikleri ile öğrencilerin gelişim düzeyi ilişkilendirilmiştir. Bu anlamda öğrencilerin algılama, kavrama ve uygulayabilme düzeyine uygunluğu da belirlenmeye çalışılmıştır.

Bulgular

Bu bölümde verilerin analizi aşamasındaki belirlenen tema tablolarındaki şarkıların özellikleri, ilgili başlıklara uygun olarak tablo halinde sunulmuştur. İncelenmiş olan şarkıların özelliklerine ait açıklamalardan dolayı, ayrı ayrı tablolar halinde belirtilmiştir. “*Gemiciler Kalkalım*” isimli eserin notası kitapta bulunmadığı için tablolarda 17 adet şarkıdan 16’sının bulguları verilmiştir. Ayrıca çalışmanın sonunda ekler bölümünde, tüm şarkıların notaları sunulmuştur.

Tablo 1: “*Kardeşlik*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Fa(1)-La(1) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Yakın atlamalı(2’li-3’lü) aralıkların kullanıldığı bir ezgi yapısı vardır.
Ritmik Yapısı	2 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2’lik, 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	1 dönemli olarak yazılmış eserde a ve b cümleleri vardır. “a” cümlesi 5 ölçü olarak, “b” cümlesi de 3 ölçü olarak yazılmıştır. Toplam 8 ölçüden oluşmaktadır.
Prozodi Yapısı	“hep- bir-lik -te”, “gü- zel ”, “dost- luk ve..”, “kar- deş-lik ”, “ar-ka- daş -lık” Yazılmış kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen hecelerde 8’lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının sözlerindeki içerik ise kardeşlik, dostluk, sevgi üzerinedir.
Eserin Tonu	Fa Majör

Tablo 1’de “*Kardeşlik*” isimli şarkının özelliklerine bakıldığında eserin Fa(1)-La(1) arasında büyük üçlü aralığında yazıldığı, 2 zamanlı ritmin tercih edildiği, 8 ölçüden oluştuğu tespit edilmiştir. Şarkının 7 yerinde prozodi hataları vardır. Eserin form ve biçimi açısından “a” cümlesinde 5 ölçü, “b” cümlesinde 3 ölçünün kullanılması biçim açısından bir tutarsızlık oluşturmuş ve eserin trafiğinin yürüyüşünde bütünlüğü sarsan kopmalara neden olmuştur. Ayrıca Eserde 2’lik ve 4’lük notaların kullanılmasına karşın, tabloda gösterilen hecelerde 8’lik nota kullanılmış, bu nedenle hecelerde icra

bakımından bir daralma ve zorlanma meydana gelmiştir. Şarkının sözlerinin içeriği kardeşlik, dostluk ve sevgi üzerinedir. Eserin tonu Fa majördür. Donanımına si b konmuştur.

Tablo 2: “**Bingöl Halayı**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Mi(1)-La(1) Aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Sıralı ve yakın atlamalı iniş karakteri göstermektedir.
Ritmik Yapısı	2 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	1 dönemli olarak yazılmış eserde a ve b cümleleri vardır. “a” cümlesi 4 ölçü olarak, “b” cümlesi de 4 ölçü olarak yazılmıştır. Toplam 8 ölçüden oluşmaktadır.
Prozodi Yapısı	Nota değerlerine uygun heceler tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının sözlerindeki vatan sevgisi işlenmiştir.
Eserin Tonu	Fa Majör

Tablo 2’de “Bingöl Halayı” isimli şarkı, TRT repertuarına kayıtlı olan Türkü formundaki bir eserdir. Eserin orijinal notasında Sib² kullanılmış ve La karar olarak yazılmıştır. Fakat eser burada Fa majör tonunda yazılmıştır. Eserin müziksel özellikleri incelendiğinde eserin Mi(1)-La(1) arasında tam 4’lü aralıkta yazıldığı, ritminin 2 zamanlı olduğu, 8 ölçüden oluştuğu belirlenmiştir. Eserin form ve biçimi açısından 1 dönemli olduğu, “a” cümlesinde 4 ölçü, “b” cümlesinde 4 ölçü olmak üzere iki cümleden oluştuğu tespit edilmiştir. Şarkının prozodi açısından incelenmesi sonucunda hata olmadığı, nota değerlerine uygun heceler yazıldığı görülmüştür. Şarkının sözlerinin içeriği vatan sevgisi üzerinedir. Eserin tonu Fa majördür. Donanımına si b konmuştur.

Tablo 3: “**Kara Basma İz Olur**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Si(1)-Sol(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Sıralı ve yakın atlamalı kısa çıkış ve iniş karakteri göstermektedir.
Ritmik Yapısı	2 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük, noktalı 8’lik ve 16’lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	1 dönemli olarak yazılmıştır. Fakat aynı dönem tekrar kullanılmıştır. Eserde a ve b cümleleri vardır. “a” cümlesi 3 ölçü olarak, “b” cümlesi de 2 ölçü olarak yazılmıştır. Toplam 5 ölçüden oluşmaktadır.
Prozodi Yapısı	Nota değerlerine uygun heceler tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının sözlerindeki sevgi değeri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Arıza yoktur. Si karar seğâh olarak yazılmıştır.

Tablo 3 incelendiğinde eserin Si(1)-Sol(2) arasında yazıldığı görülmektedir. Burada kullanılan Fa(2) ve Sol(2) notaları 5. sınıf öğrencilerinin ses aralığına uygun değildir. Şarkının ritminin 2 zamanlı olduğu, toplamda 10 ölçüden oluştuğu belirlenmiştir. Eserin form ve biçimi

açısından incelenmesi sonucunda 1 dönemli olduğu ama dönemlerin ezgilerinin tekrar kullanıldığı belirlenmiştir. Dönemlerdeki “a” cümlesinde 3 ölçü, “b” cümlesinde 2 ölçü olmak üzere iki cümlelen olduğu tespit edilmiştir. Şarkının prozodi açısından incelenmesi neticesinde 8’lik notalara kapalı heceler denk gelse de 16 notaların kullanılmasına bağlı olarak hecelerdeki ifa rahatlığından dolayı prozodi uygunluğu görülmüştür. Şarkının sözlerinin içeriği sevgi değeri vurgulanmıştır. Eserin tonu ise si kararlı segâh olarak yazılmıştır.

Tablo 4: “*Oyun*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Do(1)-Do(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Sıralı seslerin inici ve çıkıcı şekilde kullanıldığı, 4’lü atlamaların da mevcut olduğu bir ezgi karakterine sahiptir.
Ritmik Yapısı	2 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2’lik, 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	2 dönemli olarak yazılmıştır. Eserde birinci dönemin a ve b cümleleri 3+3 ölçü şeklindedir. İkinci ölçüde ise a cümlesi 6 ölçü, b cümlesi de 6 ölçü olarak yazılmıştır. Toplam 18 ölçüden oluşmaktadır.
Prozodi Yapısı	“ Hay -di”, “ Tu-ta-lım ”, “ Hız -la”, “ Dö -ne- lim ”, “ Gel ça- buk ça- buk koş ” Yazılmış kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen hecelerde 8’lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde eğlence ve oyun işlenmiştir.
Eserin Tonu	Do majör.

Tablo 4 te “Oyun” isimli eserin incelenmesi sonucunda eserin Do(1)-Do(2) aralığında yazıldığı, 4’lü atlamaların olduğu ve inici, çıkıcı sıralı seslerin olduğu bir ezgi yapısına sahip ve 2 zamanlı ritmin tercih edildiği bir şarkı olduğu belirlenmiştir. Şarkı içerisinde 8 yerde prozodi hatası yapılmıştır. Şarkının söz içeriği oyun ve eğlenceyi vurgular niteliktedir. Eserin tonu da Do majördür.

Tablo 5: “*Bir Hışmınan Geldi Geçti*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	La(1)-Sol(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Genel olarak inici yapıdadır. Sıralı seslerin inici ve çıkıcı şekilde kullanıldığı, atlamaların da mevcut olduğu bir ezgi karakterine sahiptir.
Ritmik Yapısı	6 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük, noktalı 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	“Bir hış ..”, “ Şu dağ ..” kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde 8’lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde kahramanlık değeri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal yapısı vardır. Türk müziğinde Gerdaniye makamındadır.

“Bir Hışmınan Geldi Geçti” isimli eserin incelenmesi sonucunda Tablo 5’de görüldüğü gibi eserin ses aralığı La(1)-Sol(2) arasında yazıldığı görülmektedir. Burada kullanılan Fa(2) ve Sol(2) notaları 5. sınıf öğrencilerinin ses aralığına uygun değildir. Sıralı ve atlamalı seslerin yer aldığı bir ezgi yapısında ve 6 zamanlı usulde yazılmış olan eserin formu Türkü’dür. 2 yerde prozodi kurallarını ihmal eden nota ve heceler vardır. Eserin sözlerinin içeriği kahramanlık üzerine hazırlanmıştır. Makamsal olarak da Türk müziğindeki Gerdaniye makamındadır.

Tablo 6: “**Havada Bulut Yok**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	La(1)-Sol(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Genel olarak inici-çıkıcı yapıdadır. Sıralı seslerin inici ve çıkıcı şekilde kullanıldığı, atlamaların da mevcut olduğu bir ezgi karakterine sahiptir. Ayrıca eserde sekvens yapıda motif ve kalıplar vardır.
Ritmik Yapısı	10 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük, noktalı 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	“ Mah -le..”, “ Kış -la....” kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde 8’lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde acı, keder ve vatan sevgisi işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal yapısı vardır. Türk müziğinde Hüseyini makamındadır.

Tablo 6’da görüldüğü üzere “Havada Bulut Yok” isimli eserin incelenmesi neticesinde bu eserin La(1)-Sol(2) arasında yazıldığı görülmektedir. Burada kullanılan Fa(2) ve Sol(2) notaları 5. sınıf öğrencilerinin ses aralığına uygun değildir. Eser genel olarak inici-çıkıcı bir seyir karakterinde olup melodi yapısında sıralı ve atlamalı sesler de vardır. Ritmi 10 zamanlıdır ve Türkü formunda yazılmıştır. Eser içerisinde 2 yerde prozodi kurallarına uygun olmayan yapı tespit edilmiştir. Şarkının içeriğinde acı, keder ve vatan sevgisi işlenmiştir. Makasla özelliğine bakıldığı zaman Hüseyini makamında yazıldığı belirlenmiştir.

Tablo 7: “**Ha Buradan Aşağı**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Sol(1)-Mi(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Genel olarak çıkıcı-inici yapıdadır. Sıralı seslerin inici ve çıkıcı şekilde kullanıldığı, 5’li atlamaların da mevcut olduğu bir ezgi karakterine sahiptir. Ayrıca eserde sekvens yapıda motif ve kalıplar vardır.
Ritmik Yapısı	7 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	“ Bu-ra-dan ”, “ İ-ne-mem ”, “ Kü-çü-cük-sün ” kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde 8’lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde sevgi ve aşk konuları işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal yapısı vardır. Türk müziğinde Hüseyini makamındadır.

Turkish Studies

Tablo 7 incelendiğinde eserin Sol(1)-Mi(2) aralığında yazılmış, çıkıcı-inici seyri olan ve 7 zamanlı ritimde yazılmış bir eser olduğu belirlenmiştir. Türkü formunda yazılmış olan bu eserde 3 yerde prozodi hatasına rastlanmıştır. Şarkının sözlerinin içeriğinde sevgi ve aşk işlenmiştir. Eserin makamsaldır ve makamı da Hüseyini'dir.

Tablo 8: “*Meşeli Dağlar Meşeli*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	La(1)-Sol(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı-inici bir seyri vardır. Eserde sıralı sesler çok kullanılmıştır.
Ritmik Yapısı	9 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2'lik, 4'lük, noktalı 4'lük ve 8'lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	“U-fak”, “Te-fek”, “Ke-man”, “Ya-ri-min”, “Bir o-mu-za..” kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde 8'lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde sevgi konusu işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal yapısı vardır. Türk müziğinde Hüseyini makamındadır.

“Meşeli dağlar meşeli” isimli eserin incelenmesi sonucunda eserin ses aralığının La(1)-Sol(2) aralığında yazıldığı görülmektedir. Burada kullanılan Fa(2) ve Sol(2) notaları 5. sınıf öğrencilerinin ses aralığına uygun değildir. Seyir karakteri çıkıcı-inici olarak belirlenen eser, 9 zamanlı usulde yazılmıştır. Form olarak Türkü formunda yazılmıştır. 4 yerde prozodi kurallarına uymayan hecelere rastlanmıştır. Şarkının sözlerinde sevgi konusu tem olarak işlenmiştir ve makamı da Hüseyinidir. Eser donanımında Sib² olmasına rağmen, eser içerisinde Si notalarına natürel işareti konulmuştur. Eserin notası yazılırken en başta 4'lük bir nota yerine 2'lik bir nota kullanılmıştır. Eserde bu anlamda yazım hatası vardır.

Tablo 9: “*Atabarı*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Sol(1)-Mi(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı bir seyri vardır. Eserde sıralı sesler vardır. Yakın atlamalı sesler de kullanılmıştır.
Ritmik Yapısı	6 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4'lük, noktalı 4'lük ve 8'lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	“A-ta-mız-dan” kelimesindeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde 8'lik kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde vatan ve aşk konusu işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal yapısı vardır. Türk müziğinde Uşşak makamındadır.

Turkish Studies

Tablo 9 incelendiğinde eserin Sol(1)-Mi(2) aralığında yazıldığı, çıkıcı bir seyir karakterinde sahip olduğu ve ezgi yapısında daha çok sıralı seslerin kullanıldığı belirlenmiştir. 6 zamanlı ritim ile yazıldığı tespit edilen bu eser Türkü formundadır. 1 hecede prozodi hatası bulunmuş olup, eserin sözlerinin genel anlamda vatan ve aşk ile ilgili olduğu bulgularına varılmıştır. Şarkı maksasal yazılmıştır ve makamı Uşşak'tır.

Tablo 10: “**Atam**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Re(1)-Re(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı bir seyri vardır. Eserde yakın atlamalı sesler kullanılmıştır. 5’li atlamaların da olduğu belirlenmiştir.
Ritmik Yapısı	2 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük, noktalı 4’lük ve 8’lik nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser 3 bölümlü(dönem) olarak ve bölümlerde 2 cümle olacak şekilde yazılmıştır. Cümleler soru cevap niteliği taşımaktadır. İlk bölümde a ve b cümleleri 4’er ölçü şeklinde soru ve cevap şeklindedir. 2. dönemdeki ilk cümle, 1. döneme ait a cümlesidir. İkinci cümle de ona cevap vererek karar sese gelmiştir. 5’li atlama ile başlayan 3. dönem yine soru cevap şeklinde olan 4’er ölçü olan iki cümle ile tamamlanmıştır.
Prozodi Yapısı	“Fa- tih -ler-den”, “Ra- hat u-yu”, “ Bek -çi-si-yiz”, “ Cum -hu-ri-ye-tin” kelimelerdeki koyu olarak işaretlenen kapalı olan hecelerde noktalı 8’lik gibi kısa değerdeki notalar tercih edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde Atatürk sevgisi konusu işlenmiştir.
Eserin Tonu	Şarkı Fa majör tonundadır.

“Atam” isimli şarkının incelenmesi sonucunda eserin ses aralığının Re(1)-Re(2) arasında olduğu belirlenmiştir. Bu eser çıkıcı bir seyir özelliğinde olan 2 zamanlı ritimde yazılmış ve form-biçim olarak 3 dönemli olarak yazılmış toplam 24 ölçülü olan bir şarkıdır. Eserin 4 yerinde prozodi hatası vardır. Konusu Atatürk sevgisi olan bu eser Fa majör tonunda yazılmış, donanımında da si^b almıştır.

Tablo 11: “**Sen Varsın Hep Öğretmenim**” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Re(1)-Re(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı-inici bir seyri vardır. Eserde atlamalı sesler yoğun kullanılmıştır. 5’li ve 4’lü aralıklar vardır. Eksik ölçü ile başlamıştır.
Ritmik Yapısı	4 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2’lik, 4’lük, noktalı 4’lük 8’lik, noktalı 8’lik ve 16’lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser 3 dönemli olarak ve dönemlerde 2 cümle olacak şekilde yazılmıştır. Dönemler birbirine, eksik ölçüyü devam ettiren notalar ile bağlanmıştır. İlk iki dönem a ve b şeklindeki cümlelerden oluşmuştur. Son dönem ise eseri bağlantı(nakarat) şeklinde sonlandırmıştır.
Prozodi Yapısı	Eserde 10’dan fazla yerde kapalı heceler için kısa notalar kullanılmıştır.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde öğretmen sevgisi işlenmiştir.
Eserin Tonu	Eser Re minör tonunda yazılmıştır.

“Sen Varsın Hep Öğretmenim” isimli şarkının incelenmesi neticesinde Re(1)-Re(2) aralığında olduğu, 5’li ve 4’lü atlamaların yoğun kullanıldığı çıkıcı-inici karakterli bir eser olduğu belirlenmiştir. Eserin ritmi 4 zamanlıdır ve eksik ölçü ile başlamıştır. 3 dönemli olarak yazılan bu eserde prozodi kuralları diğer eserlerden daha çok ihlal edildiği tespit edilmiştir. Konu içeriği öğretmen sevgisi üzerine kuruludur. Şarkı Re minör tonunda yazılmıştır.

Tablo 12: “*Şu Kışlanın Kapısına*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	La(1)-Sol(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı-inici bir seyri vardır. Eserde 5’li atlamalı sesler kullanılmıştır. Ayrıca sekvens kalıplar da eserde yer almaktadır.
Ritmik Yapısı	4 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4’lük, 8’lik ve 16’lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Türkü formundadır.
Prozodi Yapısı	Eserde geçen “Şu kış -la-nın”, “As- ker ya-rın”, “A- tım ”, “As- ker ol-dum” kelime ve deyimlerdeki koyu olarak yazılan hecelerde kısa nota değerleri kullanılmıştır.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde sevgi ve ayrılık işlenmiştir.
Eserin Tonu	Makamsal olarak yazılmıştır. Hüseyini makamındadır.

Tablo 12 incelendiğinde eserin La(1)-Sol(2) aralığında yazıldığı görülmektedir. Burada kullanılan Fa(2) ve Sol(2) notaları 5. sınıf öğrencilerinin ses aralığına uygun değildir. Eserde 5’li atlamaların olduğu, çıkıcı-inici bir seyri olduğu ve ezgide sekvens geçişlerin kullanıldığı tespit edilmiştir. 4 zamanlı ritim ile yazılmış olan eser Türkü formundadır. Prozodi açısından incelenmesi neticesinde 4 yerde kuralları ihlal eden yapının olduğu belirlenmiştir. Türkünün söz içeriğinde sevgi ve ayrılık teması işlenmiştir. Makamsal olarak yazılan eser, Fa# notasını kullanmasa da, Mi notasını güçlü olarak kullandığından Hüseyini makamını baskın olarak hissettirmektedir. Eser donanımında Sib² olmasına rağmen, eser içerisinde Si notalarına natürel işareti konulmuştur.

Tablo 13: “*Gençlik Marşı*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Do(1)-Do(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	İnici bir seyri vardır. Eserde 4’lü ve 5’li atlamalar kullanılmıştır
Ritmik Yapısı	4 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2’lik, 4’lük, 8’lik, Noktalı 8’lik ve 16’lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser Marş formundadır.
Prozodi Yapısı	Eserde geçen “Du- man ”, “Dur- maz ”, “U- fuk ”, “Yü-rü-ye- lim ”, “Ar-ka- daş -lar”, “ Yer gök...”, “Her yer ”, “Dağ- lar taş -lar”, “A- ğaç ”, “Gü- zel ” kelime ve deyimlerdeki koyu olarak yazılan hecelerde kısa nota değerleri kullanılmıştır.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde cesaret ve vatan değerleri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Eser Do majör tonunda yazılmıştır

Turkish Studies

Tablo 13 incelendiğinde eserin Do(1)-Do(2) aralığında yazıldığı, 4'lü ve 5'li atlamaların olduğu, inici bir seyri olduğu tespit edilmiştir. 4 zamanlı ritim ile yazılmış olan eser Marş formundadır. Prozodi açısından incelenmesi neticesinde 11 yerde kuralları ihlal eden hecelerin olduğu belirlenmiştir. Eserin söz içeriğinde cesaret ve vatan teması işlenmiştir. Eser Do majör tonundadır.

Tablo 14: “*Bahçalarda Börülce*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Fa(1)-Do(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı-inici bir seyri vardır. Eserde 4'lü atlamalar kullanılmıştır
Ritmik Yapısı	9 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4'lük, 8'lik, Noktalı 8'lik ve 16'lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser 3 dönemli olarak ve dönemlerde 2 cümle olacak şekilde yazılmıştır. Dönemlerin ilkinde bulunan cümle dönüş kullanmıştır. İkinci cümle aynı motifle ilerleyerek cümle sonlarında farklı motif kullanmıştır. 2. dönem birinci ile aynıdır. 3. dönem ise nakarat şeklinde 4 ölçü olarak yazılmıştır.
Prozodi Yapısı	Eserde prozodi kuralları gözetilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde akraba değeri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Eserin tonu sol majördür.

“Bahçalarda Börülce” isimli eserin incelenmesi sonucunda eserin Fa(1)-Do(2) aralığında yazıldığı, çıkıcı-inici bir seyri olduğu ve ritim olarak 9 zamanlı usulün tercih edildiği belirlenmiştir. Form bakımından Türkü formundadır. Eser makamsaldır. Fakat tonu sol majördür. Eserin sözlerinde akraba değerleri işlenmiştir. İlgili eserde prozodi kuralları dikkate alınmıştır.

Tablo 15: “*Sevgi Çiçekleri*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Re(1)-Do(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	Çıkıcı bir seyir karakteri vardır. Eserde sıralı sesler kullanılmıştır
Ritmik Yapısı	5 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 4'lük, 8'lik, Noktalı 8'lik ve 16'lık nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser 2 dönemli olarak yazılmıştır. Dönemler 4'er ölçülük 2 adet cümleden oluşmaktadır. Toplam 16 ölçüden meydana gelmiştir.
Prozodi Yapısı	Eserde 10'dan fazla yerde prozodi kuralları ihmal edilmiştir.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde tabiat sevgisi değeri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Eser arıza almamıştır. İçerinde Fa# perdesi vardır. Mi minördür.

Tablo 15 incelendiğinde Re(1)-Do(2) aralığında yazıldığı, çıkıcı bir seyir karakteri olduğu, ritim olarak 5 zamanlı usulde yazıldığı tespit edilmiştir. Biçim incelemesinde 2 dönemli olarak yazıldığı, toplam 16 ölçüden oluşan 4 cümleden meydana geldiği görülmüştür. Eserde 10'dan fazla yerde prozodi kurallarına uymayan heceler belirlenmiştir. Şarkının sözlerinde tabiat sevgisi değeri

Turkish Studies

işlenmiştir. Eserin tonuna bakıldığı zaman arıza olmamasına rağmen eser içerisinde Fa# notasını sürekli olarak kullanması nedeni ile Mi minör tonunda olduğunu hissettirmiştir. Aynı zamanda 7. ses olan Re notasını da natürel halde kullanması sebebi ile natürel minör dizisini kullandığı belirlenmiştir.

Tablo 16: “*Samanyolu*” İsimli Şarkının Müzikal Özelliklerini Gösterir Tablo

Ses Aralığı	Mi(1)-Re(2) aralığında yazılmıştır.
Ezgi Yapısı	İnici bir seyir karakteri vardır. Eserde sıralı sesler kullanılmıştır
Ritmik Yapısı	3 zamanlı olarak yazılmış bir eserdir. Eserde 2’li ve 4’lük nota değerleri kullanılmıştır.
Form, Biçim Yapısı	Eser şarkı formunda yazılmıştır.
Prozodi Yapısı	Eserde prozodi kuralları dikkate alınmıştır.
Söz İçeriği	Şarkının içeriğinde sevgi değeri işlenmiştir.
Eserin Tonu	Eser makamsaldır. Kürdi makamında yazılmıştır.

“Samanyolu” isimli eserin Mi(1)-Re(2) aralığında yazıldığı, incici bir seyir karakterinin olduğu ve ritminin de 3 zamanlı olarak belirlendiği tespit edilmiştir. Eser şarkı formunda yazılmış olup eserde prozodi kurallarına dikkate edildiği görülmüştür. Şarkının sözlerindeki içerik sevgi değeri işlenmiştir. Eser kürdi makamında yazılmıştır. Kürdi makamının arızası yoktur fakat dizi Mi karar perdesi üzerine arızasız olarak kurulduğu için dizideki aralıklar, kürdi makamının aralıklarını ve dizisini sağlamıştır.

17. şarkı olan “*Gemiciler Kalkalım*” şarkısının notası verilmemiştir. Dinlenerek sonrasında söylenmesi istenmiştir. Ayrıca 5. sınıf müzik dersi kitabında okunması beklenen 17 şarkının dışında 4 adet şarkı ismi ve sözleri eklenmiş, bu şarkıların da dinleme etkinliğinde kullanılması önerilmiştir. Bu şarkılar, “Nane limon kabuğu”, “Bizim eller ne güzel eller”, “Gökte yıldız ay misun”, “Yangın olur biz yangına gideriz” isimli eserlerdir.

Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Ortaokul 5. sınıf müzik kitabındaki şarkıların, öğrencilerin gelişim düzeylerine uygunluğunun incelenmesine yönelik olarak yapılan bu çalışmaya paralel olarak, Satır(2008), ilköğretim 1,2 ve 3. sınıfların müzik derslerindeki kullandıkları 21 adet şarkıyı incelemiş, şarkıların on yedisinin, ses sınırlılığı açısından, öğrencilerin ses gelişim düzeylerine uygun olduğunu saptamıştır. Yine Satır, 2009 yılında yapmış olduğu “İlköğretim Sürecinde Çocuklara Seslenen Şarkıların Dil ve Anlatım Yönünden Değerlendirilmesi” isimli çalışmasında incelediği 21 şarkıdan, 10 şarkının dil ve anlatım yönünden, öğrencilerin bilişsel ve kavramsal gelişim düzeyine uygun sözcük ve tümcelerle hazırlandığını tespit etmiştir. Ayrıca şarkıların anlam evreninin ise ilköğretimin birinci evresindeki çocukların kendi gerçekliklerine ve dünyalarına özgü bir nitelikte oluşturulduğunu belirlemiştir.

Yıldız’ın 2005 yılında yaptığı “Çocuk Şarkıları Üzerine Bir İnceleme” isimli araştırmasında TRT tarafından düzenlenen yarışmalar aracılığı ile repertuara kazandırılan çocuk şarkılarını sözselsel, müziksel ve söz-müzik uyumu açısından incelemiştir. Çalışmasının sonucunda şarkı sözlerinin ritmik yapılarının uyumlu ve başarılı; vurgular açısından ezgisel yapılarının az uyumlu ama az başarılı olduğu dikkat çekmiştir.

Turkish Studies

Milli eğitim bakanlığı bir süre önce 4. sınıflardan müzik dersini kaldırmıştır. Sonrasında 2017 yılında müzik öğretimi programını yenilemiş, bu bağlamda 5. sınıfların müzik dersi müfredatı yenilenerek, ders kitabını da değiştirmiştir. Müfredatı değiştirilen 5. sınıf müzik dersinin yine bu yıl, öğretmen kılavuz kitabı da kaldırılmıştır. 6, 7 ve 8. Sınıflarda kılavuz kitap kullanımı devam etmektedir.

2017 yılında 5. Sınıflara ait müzik dersi kitabında, toplamda 29 adet şarkı mevcuttu. Bunların 8 tanesi Türk müziği eserleri arasında yer almaktaydı. Diğer 21 eser, marş ve çocuk şarkıları formunda olan eserler idi. Yenilenen 5. sınıf müfredatında ise toplamda 16 adet söylenecek olan eserlerin 10 tanesi Türk müziği içerisinden seçilmiştir. Diğer 6 tanesi de yine şarkı formunda olan eserlerdir. Burada yeni müzik kitabındaki eser sayısının azaltılmasının olumlu bir tutum olmadığı düşünülmektedir. Çünkü çocukların müzik derslerinde keyif aldığı ve yoğun olarak katıldıkları etkinliklerin başında şarkı söyleme çalışmaları gelmektedir. Ayrıca olumlu tutum ve değerlerin kazandırılmasında, hedeflenen davranışların daha kısa sürede eyleme dönüşmesinde şarkıların aktif bir rolü vardır.

Yapılan bu çalışmada incelenen 16 adet şarkının, ses aralığının uygunluğu bakımından 11 tanesinin 5. Sınıf öğrencilerinin gelişim düzeyine uygun olduğu belirlenmiştir. Fakat 5 adet şarkının çocukların ses aralığını aşan bir yapıda olduğu belirlenmiştir. Bu eserlerde Fa² ve Sol² notaları kullanılmıştır. Bu seslerin ilgili yaş grubunun ses aralığı için uygun olmadığı düşünülmektedir. 5. Sınıf öğrencilerinin yaş gurubu 10-11 yaşdır. Yiğit(2006) yapmış olduğu “Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri” isimli çalışmasında, 10 yaş için; Si bemol(0)-mi bemol(2), mi(2) aralığında; 11 yaş için ise La(2), Si(0)- mi bemol(2) ,mi(2) aralığında olduğunu belirtmiştir. Kitap hazırlanırken TRT repertuarında olduğu şekli ile alınmış olma ihtimali olsa da eserlerin müzik ders kitabına öğrencilere uygun şekilde hazırlanıp eklenmesi, öğrencilere kolaylık sağlayacaktır. Çalgı ve seslendirmenin yapıldığı etkinliklerde öğrenciler de transpoze yapma gibi bir durumda kalmayacaktır.

Çalışmanın sonucunda 5. sınıfların müzik ders kitabında yer alan şarkıların 16 tanesinden 10 tanesi Türk müziği eserleri arasından belirlenmiştir. Fakat ders kitabında eserlerin formlarını, makamsal özelliklerini yansıtacak değiştirici işaretler olmasına rağmen parça içerisinde natürel işareti konarak o notalar naturelleştirilmiştir. Örneğin “Bingöl Halayı” isimli eser TRT repertuarına kayıtlı olan Türkü formundaki bir eserdir. Eserin orijinal notasında Sib² kullanılmış ve La karar olarak yazılmıştır. Fakat eser burada Fa majör tonunda yazılmıştır. Türkü formunda yazılmış olan eserlerdeki sib² perdesinin olduğu gibi çalınması veya okunmasının, Türk müziği kültürüne katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Eserlerin ritmik özelliklerinin incelenmesi sonucunda 5 adet 2 zamanlı, 1 adet 3 zamanlı, 2 adet 4 zamanlı, 1 adet 5 zamanlı, 2 adet 6 zamanlı, 1 adet 7 zamanlı, 1 adet de 8 zamanlı, 2 adet 9 zamanlı ve 1 adet 10 zamanlı ritimlerin tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu ritimler ve eserlerdeki kullanılan tartımlar sayesinde, derslerde ritim duygusunun geliştirilmesi açısından yeterli ve kapsamlı bir çalışma oluşturacağı düşünülmektedir.

5. sınıfların müzik dersindeki şarkılar, prozodi kurallarına göre incelenmiş, bunun sonucunda 4 adet şarkıda prozodi hatası olmadığı görülmüş, buna ilaveten 10 tane şarkıda az miktarda prozodi kurallarını ihlal eden hece-melodi uygulamaları ve 2 tane de diğerlerine nazaran biraz daha fazla olarak değerlendirilebilecek non-prozodik yerler belirlenmiştir. Bunlar da aslında icrada ifade olarak büyük sorunlara neden olacak hatalar değildir. Ayrıca şarkılar arasındaki “Meşeli Dağlar Meşeli” isimli eserin nota yazımında, başta dördürlük nota yerine ikilik nota kullanılmış, yazım hatası yapılmıştır. Bu bilgi bir dahaki basım için öneri niteliğindedir.

Şarkıların sözlerinde konu olarak dostluk, sevgi, birlik, barış, vatan sevgisi, kahramanlık, çalışmak, acı, keder, Atatürk sevgisi, öğretmen, ayrılık, cesaret, akraba gibi önemli tema, değer ve tutumlar işlenmiştir. Günümüzde değerler eğitiminin önemi ve öğretim programlarındaki yeri düşünülürse bu kapsamda hazırlanan veya tercih edilen eserlerin olumlu katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca yenilenen 5. Sınıf müzik ders kitabında ünite sonlarına konan “Neler Öğrendik” başlığı altındaki değerlendirme soruları, öğrenme öğretme sürecinde çok önemli ve etkili olacak bir gelişme olarak değerlendirilmiştir.

Çalışmanın sonucunda ulaşılan verilere bağlı olarak şu öneriler sunulmuştur:

- 1 yıl boyunca okutulacak olan müzik dersindeki şarkı etkinliklerinin sayısı arttırılmalıdır.
- Belirlenen şarkıların, çocukların gelişim düzeyine uygun olan ses aralığında yazılması doğru bir adım olacaktır.
- Türk müziği formunda seçilen eserlerin olduğu gibi okunması ve çalınması sağlanmalıdır. İlgili perdelerin naturelleştirilmemesi, Türk müziği kültürünün(hem dinleme, hem icra) oluşmasına katkı sağlayacaktır.
- Eserlerin prozodi kurallarına uygun şekilde hazırlanması veya kurallara uygun eserlerin belirlenmesi önerilmektedir.
- Kitaba, dinleme etkinliklerinin gerçekleştirilmesi için eklenen şarkıların notaları da konmalıdır. Çocukların şarkıyı okuma esnasında notasını takip etmesi katkıda bulunacaktır.

KAYNAKÇA

- Bacanlı, H. (2005). *Gelişim ve Öğrenme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Binbaşoğlu, C. (1975). *Gelişim Psikolojisi*. Ankara: Binbaşoğlu Yayınevi.
- Coşkun, İ. (1957). *İlk Öğretmen Okullarında Müzik*. İstanbul: Maarif Basımevi.
- Doğan, Y. (2007). İlköğretim çağındaki 10-14 yaş grubu öğrencilerinin gelişim özellikleri. *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(13): 155-187.
- Günay, E. ve Özdemir, M. A. (2012). *Müzik Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.
- Koçak, İ. (2017). *Çocuklarda ve ergenlikte ses gelişimi nasıldır?* 14.08.2017 tarihinde <https://kidsgourmet.com.tr/cocuklarda-ve-ergenlikte-ses-gelisimi-nasildir/> adresinden erişildi.
- Köse, E. (2013). Bilimsel Araştırma Modelleri, Şu kitaptan: Kıncal, R. (Edit). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Külahoğlu, Ş. (2003). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisine Giriş, Şu kitaptan: Yeşilyaprak, B. (Edit). Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi, Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- Nacakçı, Z. ve Kurtuldu, M. K. (2011). *Kuramdan Uygulamaya Müzik Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Satır, Ö. C. (2008). *İlköğretim Müzik Ders Kitaplarında Yer Alan Çocuk Şarkılarının Öğrencilerin Gelişim Düzeylerine Uygunluğu Açısından İncelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi/Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Satır, Ö. C. (2009). İlköğretim Sürecinde Çocuklara Seslenen Şarkıların Dil ve Anlatım Yönünden Değerlendirilmesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(9): 387-394.

-
- Satır, Ö. C. (2011). Çocuk Şarkılarının Niteliği. *Müzik, Bilim, Eğitim Dergisi, e-dergi*. 12.10.2017 tarihinde omercans.blogspot.com/2011/11/cocuk-sarklarn-niteliği adresinden erişildi.
- Selanik, C.(1996). *Müzik sanatının tarihsel serüveni*. Ankara: Doruk Yayıncılık.
- Tepe, B. (2015). *12-13-14 Yaş Gelişimi ve Psikolojisi*. 10.09.2017 tarihinde <http://www.fenomenpsikoloji.com/12-13-14-yas-gelisimi-ve-psikolojisi/> adresinden erişildi.
- Uçan, A., Yıldız, G. ve Bayraktar, E. (1999). *İlköğretimde Müzik Öğretimi*. Ankara: MEB Projeler Birliği Yayınları.
- Yıldız, G. (2002). *İlköğretimde müzik öğretimi birinci kademe*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yıldız, N. (2005). Çocuk şarkıları üzerine bir inceleme. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, 20: 73-100.
- Yiğit, N. (2006). Koroda Ses Eğitimi Çalışmalarının Çocuk Ses Gelişimine Etkileri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16: 777-783.

EKLER: Şarkılara Ait Notalar

KARDEŞLİK

İdil Özkan

Orta

Gel dost o la lım sev gi i le hep bir lik te
Bak ne gü zel dir tüm dñn ya da ar ka daş lık

8

dost luk ve kar deş lik le
ba rış i le ya şa mak

BİNGÖL HALAYI

Türkü
Yöresi: Bingöl

Çabuk

Bin göl dört dağ i çin de
Dört ya ni bağ i çin de
Kim so rar sa Bin gö lü
Sev di ğim var i çin de

5

De li loy de li loy des ta ne
De li loy de li loy des ta ne
De li loy de li loy des ta ne
De li loy de li loy des ta ne

(4 kez)

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

KARA BASMA İZ OLUR

Türkü
Yöresi: Bayburt

Orta

1. Ka ra bas ma iz o lur
Gü zel ler de naz o lur
Gün düz gel me ge ce gel
El ler du yar söz o lur

4 ka ra bas ma iz o lur
gü zel ler de naz o lur
gün düz gel me ge ce gel
el ler du yar söz o lur

6 Hop nin na yı nin na yı
Gel oy na yı oy na yı

Bağlantı

9 hop nin na yı nin na yı
gel oy na yı oy na yı

Turkish Studies

OYUN

Söz: Hasan Toraganlı
Müzik: Johannes Brahms

ORTA

YAVAŞ

ÇABUK

YAVAŞ

ÇABUK

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

BİR HIŞMINAN GELDİ GEÇTİ
(Kızıroğlu)

Türkü
Yöresi: Kars

Orta

(Orta kuvvetli) (Hafif kuvvetli)

1. Bir luş mı nan gel di geç ti
2. Bir At bi ner a la pa ça peeh— peeh— peeh—

5

(Orta kuvvetli)

Ki zir— oğ lu Mus ta fa bey hey hey
Me cel— ver mez kır at ka ça hey hey

8

hey— Şu dağ la rı del di geç ti
hey— Az kal di or tam dan bi çe

12

(Kuvvetli)

1.2. A ğam— kim Pa şam— kim Ha nım— kim Ni ğâr— kim

16

ki— kim— kim— kim— (Orta kuvvetli) Ki zir oğ lu

19

mus ta fa— bey— bir— be yin oğ—

22

lu— zor be yin oğ— lu—

Turkish Studies

HAVADA BULUT YOK

Türkü
Yöresi: Muş-Elazığ

Yavaş

1. Ha va da bu lur yok bu ne du man dır mah le de ö
2. Kış la nın ö nün de re dif se si var ba kın çan ta

5
İl m yok bu ne şi van dır şu ye men el le ri
sı na a cep ne si var bir çift kun du ra sı

9
ne de ya man dır ah o ye men dır gü lü çe men
bir de fe si var

12
dır gi den gel mi yor a cep ne den dır

15
Bu ra sı muş tur yo lu yo kuş tur gi den gel mi

18
yor a cep ne iş tir

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

HA BURADAN AŞAĞI

Türkü
Yöresi: Karadeniz

Çabuk

Ha bu ra dan a şa ğı da ben i ne mem i ne mem
Ay do ğar çi ni çi ni de öp sem e lin i çi ni
Ben ke men çe ça la mam da da yım da n lır ba na

5
Kü çü cük sün fa di mem de sö zü ne gü ve ne mem ve ne mem
Dün ge ce ne re dey din de gön lü mün gü ver ci ni ver ci ni
Bir ho ron ha va sı çal da kur ban o la yım sa na yım sa na

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

MEŞELİ DAĞLAR MEŞELİ

Türki
Yöresi: Bursa

Çabukça

1. Me şe li dağ lar me şe li me şe li dağ lar me şe li
2. Bur sa nın u fak te fek taş la rı bur sa nın u fak te fek taş la rı

5
İ çin de ha lı dö şe li İ çin de
Ke man ol muş o ya ri min kaş la rı Ke man ol muş

8
ha lı dö şe li Kül ol dum aş ka dü şe li
o ya ri min kaş la rı bir o muz dan bir o mu za saç la rı

12
kül ol dum aş ka dü şe li A be nim es mer gi ze li
bir o muz dan bir o mu za saç la rı A be nim es mer gi ze li

16
Ya rim le kol ko la ge ze li A be nim
Ya rim le kol ko la ge ze li A be nim

20
es mer gi ze li Ya rim le kol ko la ge ze li
es mer gi ze li Ya rim le kol ko la ge ze li

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

ATABARI

Türkü
Yöresi: Artvin

Çabuk

1. Bah ça sı var ba ğı var
2. U zun u zun ka mış lar

3. Ay va sı var na rı var
U cu nu bo ya mış lar

5. A ta' mız dan ya di ğar
Be ni e la göz di mi

7. Biz de a ta ba rı var
As ke re yol la rı mış lar

Turkish Studies

ATA'M

Ziya Aydıntan

Çabuk

mf 1. İls tik lâl gü neş gi bi
2. İn san lık la ün al â

5
Hür al nım da pa rıl âr
Ta ri hin de bu mil let

9
Nab zım da a teş gi bi Fa tih
A tam dan e ser kal di Ül kü

13
ler den bir kan var
miz Cum hu ri yet *f* A

17
tam sen ra hat u yu yol cu

21
su yuz biz hür ri ye tin A

25
tam sen ra hat u yu *mf* bek çi

29
si yiz Cum hu ri ye t'in

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

SEN VARSIN HEP ÖĞRETMENİM

Yücel Elmas

Orta

A şım da ek me ğim de i şim de mes le ğim de di lim
Köyüm de kent le rim de yur du mun her ye rin de da ğ lar

6
de ka le nim de sen var sın hep öğ ret me nim Di lim
da e sen vel de

10
de ka le nim de sen var sın hep öğ ret me nim Fi

14
ril pı ril bir kalp de sen Bil gi hli ner san' at de sen can de

19
sen ca nim de sen her yer de sen öğ ret me nim can de

23
sen cu nim de sen her yer de sen öğ ret me nim

Turkish Studies

ŞU KIŞLANIN KAPISINA

Türkü
Yöresi: Adana

Çabukça

1. Şu kış la nın ka pı sı na ma il ol dum
2. Ka ra ka zan kay na ma sın A tın ci rit

4. Ya pı sı na Tel li kur ban bağ la ya yum
Oy na ma sım İ ki se ne as ker ci dum

7. As ker ya rin ka pı sı na
Naz lı ya rin ağ la ma sın

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

GENÇLİK MARŞI

Uyarlayan: Ali Ulvi Elöve
Müzik: Felix Körling

Çabuk

1. Dağ ba şı nı dı man ul muş Gü
2. Bu gök de niz ne re de var Ne

5 müş de re dur maz a kar Gü
re de bu dağ lar taş lar

9 neş u fuk tan şim di do ğar Yü
Bu a ğıç lar gü zel kuş lar Yü

13 rü ye lim ar ka daş lar
rü ye lim ar ka daş lar

17 Se si mi zi yer gök su din le sin Sert

21 a dım lar la her yer in le sin

25 Se si mi zi yer gök su din le sin Sert

29 a dım lar la her yer in le sin in le sin

Turkish Studies

BAHÇALARDA BÖRÜLCE

Türkü
Yöresi: Tekirdağ

Orta

1. Bah ça lar da bö rül ce oy nar ge lin
2. Bah ça lar da eg rel ti oy nar lar i
3. Bah ça lar da ka ra taş oy nar lar kar

gö rüm ce oy nar ge lin gö rüm ce
ki el ti oy nar lar i ki el ti
daş kar taş oy nar lar kar taş kar taş

oy na san lar ba ka lam bir a ra ya
İ ki si de bir boy da bi lir mi yor
İ ki si de bir boy da bu lun mu yor

ge lin ce bir a ra ya ge lin ce
ka me ti bi lin mi yor kıy me ti
ar ka daş bu lun mu yor ar ka daş

(Hişt) Mo ri ye le le li ya ri yi na yi ni nam (Çık) mo ri ye le le li ya ri yi na nam

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29

SEVGİ ÇİÇEKLERİ

İsa Coşkuner

Orta

1. Dal lar da çi çek çi çek Tar la da ba şak ba şak
2. Su la rın ma vi sin de Yap ra ğın ye şil lin de

5
O cak ta a lev a lev Biz sev gi çi çek le ri
Ba rı şın gü ne şin de Biz sev gi çi çek le ri

9
Ha lay ba şı çek çek Bi zim ha la yı

13
Tu tu şan bu el ler Sar sın dın ya yı

Turkish Studies

SAMANYOLU

Metin Bükey

Orta

1.Sen kal bi min meh ta bı
2.Sen ru hu mun vaz ge çil

5
sın mez gü ne şî sın
bir e şî sın

9
Bir şar kı sın sen

13
ö mlir bo yu sî re cek

17
Du dak la rım dan

21
Yıl lar ca dîş me ye cek

Turkish Studies

International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic
Volume 12/29